

Note 15 - Kapitaldekning

Det ble innført nye kapitaldekningsregler i Norge fra 1.januar 2007 (Basel II - EUs nye direktiv for kapitaldekning). SpareBank 1 SMN søkte og fikk tillatelse fra Finanstilsynet å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach - Foundation) for kredittrisiko fra 1.januar 2007. Dette gjør det lovbestemte minimumskravet til kapitaldekning mer risikosensitivt, slik at kapitalkravet i større grad vil samsvare med risikoen i underliggende porteføljer. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Overgangsregler er gitt i forskrift fra Finanstilsynet hvor IRB-banker ikke ennå vil få full effekt av reduserte regulatoriske kapitalkrav. Fra og med 2009 ble det tillatt en reduksjon av risikovektet beregningsgrunnlag med 20 %.

I en periode frem til 30.9.2009 gav Statens finansfond tilbud om kjernekapital til solide norske banker for å møte skjerpede krav til soliditet og samtidig bedre bankenes utlånskapasitet. SMN søkte og fikk innvilget og utbetalt kapitalinnskudd fra Statens Finansfond i form av fondsobligasjoner for 1,25 mrd. kroner per 30.9.2009. I mars 2010 ble dette etter tillatelse fra Finanstilsynet delvis innfridd med 450 millioner kroner, og resterende saldo ble tilbakebetalt i april 2010.

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Tidsbegrenset ansvarlig lån kan ikke tilsvare et høyere beløp enn 50 prosent av kjernekapitalen i kapitaldekningen, mens evigvarende ansvarlige lån ikke kan tilsvare et høyere beløp enn 100 prosent av kjernekapitalen. Ansvarlige lån klassifiseres som forpliktelse i balansen og måles til amortisert kost slik som andre langsiktige lån.

En fondsobligasjon (hybridkapital) er en obligasjon med en pålydende rente, men banken har ikke plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, dvs. rentene akkumuleres ikke. Fondsobligasjon er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under fem prosent eller samlet kapitaldekning faller under seks prosent. Nedskrevne beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene eller egenkapitalen skrives opp. Fondsobligasjoner føres som annen langsiktig gjeld til amortisert kost.

For detaljert informasjon om ansvarlige lån og fondsobligasjoner, se note 34 i bankens årsrapport.

Morbank			Konsern			
31.12.10	30.6.10	30.6.11		30.6.11	30.6.10	31.12.10
2.373	2.373	2.373	Egenkapitalbevis	2.373	2.373	2.373
-0	0	-0	- Egne egenkapitalbevis	-0	0	-0
182	174	182	Overkursfond	182	174	182
1.159	878	1.160	Utjevningfond	1.160	878	1.159
2.345	2.155	2.345	Grunnfondskapital	2.345	2.155	2.345
285	0	-0	Avsatt utbytte	-0	0	285
192	110	0	Avsatt gaver	0	124	192
45	-	45	Fond for urealiserte gevinster	71	1.072	66
-	-	-	Annen egenkapital inklusive minoritetsinteresser	1.267	-	1.244
-	485	556	Periodens resultat	505	449	0
6.581	6.175	6.660	Sum balanseført egenkapital	7.902	7.224	7.846
-447	-447	-447	Utsatt skattefordel, goodwill og immaterielle eiendeler	-643	-481	-466
-	-	-	Andel av fond for urealiserte gevinster i tilknyttede selskap	65	-	65
-477	-0	-0	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-0	-	-477
-348	-381	-386	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-	-	-
-208	-222	-142	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-151	-220	-216
-	-	-	50 % kapitaldekningsreserve	-636	-488	-571
-	-	-	Andel av nullstilte uamortiserte estimatavvik	-	-	-
-	-485	-556	Periodens resultat	-505	-449	-0
-	301	278	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (50 % etter skatt)	252	291	-
936	998	893	Fondsobligasjon, hybridkapital	1.110	1.083	1.106
6.037	5.939	6.300	Sum kjernekapital	7.394	6.960	7.283
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
466	481	315	Evigvarende ansvarlig kapital	315	481	466
1.358	1.374	1.310	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	1.574	1.804	1.680
-348	-381	-386	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-	-	-
-208	-222	-142	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-151	-220	-216
-	-	-	50 % kapitaldekningsreserve	-636	-488	-571
1.268	1.252	1.097	Sum tilleggskapital	1.102	1.577	1.360
7.305	7.191	7.397	Netto ansvarlig kapital	8.496	8.537	8.643
			Minimumskrav ansvarlig kapital Basel II			
1.386	1.425	1.408	Engasjement med spesialiserte foretak	1.408	1.355	1.386
1.115	1.075	1.195	Engasjement med øvrige foretak	1.203	1.078	1.120
66	60	56	Engasjement med massemarked SMB	59	62	68
311	282	292	Engasjement med massemarked personer	451	426	451
33	39	31	Engasjement med øvrige massemarked	33	40	34
496	487	634	Egenkapitalposisjoner	-	204	-
3.406	3.368	3.616	Sum kredittrisiko IRB	3.154	3.166	3.058
165	-	98	Gjeldsrisiko	98	-	165
46	52	41	Egenkapitalrisiko	15	17	15
-	-	-	Valutarisiko	-	-	-
275	275	293	Operasjonell risiko	400	331	331
537	507	528	Engasjementer beregnet etter standardmetoden	1.962	1.746	1.864
-59	-64	-65	Fradrag	-107	-85	-98
-	-	-	Overgangsordning	-	-	-
4.371	4.139	4.512	Minimumskrav ansvarlig kapital	5.522	5.175	5.335
			Kapitaldekning			
11,05 %	11,48 %	11,17 %	kjernekapitaldekning	10,71 %	10,76 %	10,93 %
13,37 %	13,90 %	13,12 %	kapitaldekning	12,31 %	13,20 %	12,97 %